

कर्जा वर्गीकरण

यस बैंकबाट “क”, “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रवाह गरेको कर्जा सापटको वर्गीकरण र सोको सम्भावित नोक्सानीमा कायम गर्नु पर्ने व्यवस्थाका सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ७९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायका निर्देशन जारी गरिएको छ ।

१. कर्जा सापटको वर्गीकरण

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रवाह गरेको कर्जा/सापटको साँवा वा ब्याज भुक्तानी हुनुपर्ने भाखा नाघेको अवधिका आधारमा सम्पूर्ण कर्जा सापटलाई देहाय बमोजिम वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ :

(क) सक्रिय कर्जा (Performing Loan) : सक्रिय कर्जामा निम्नानुसारका असल र सूक्ष्म निगरानी कर्जा पर्नेछन्:

(१) असल (Pass) :

(अ) भाखा ननाघेका र १ महिनासम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट,

(आ) मुद्दती रसिदको धितोमा गएका कर्जा तथा सापट,

(इ) नेपाल सरकारको सुरक्षणपत्र तथा नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्रको धितोमा गएका कर्जा तथा सापट,

(ई) पर्याप्त सुरक्षण लिई प्रति ग्राहक बढीमा रु. १० लाखसम्म प्रवाह भएको सुनचाँदी कर्जा ।

तर, अतिरिक्त धितो सुरक्षण बापत मुद्दती रसिद वा नेपाल सरकारको सुरक्षणपत्र वा नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्र धितो राखी कर्जा प्रवाह गरेमा त्यस्ता कर्जा तथा सापट र रु. १० लाखभन्दा बढीको सुनचाँदी धितो कर्जालाई भने भाखा नाघेको आधारमा वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ ।

Loan Classification

Classification of Loan

- Entire loan and advances extended by a licensed institutions have to be classified as follows based on expiry of the deadline of repayment of the principle and interest of such loan/advances:-

Performing Loan

(a) Pass:

- Loans/advances which are not overdue and which are overdue by a period up to one month.
- Loans/advances in against of fixed Deposit receipts
- Loans/advances in against of Government of Nepal securities and loans/advances made against the collateral of Nepal Rastra Bank bonds;
- Loans/advances extended against the collateral of gold and silver of amount not more than 10 lakhs to a single customer

कर्जा वर्गीकरण

(२) सूक्ष्म निगरानी (WatchList) :

- (अ) १ महिनादेखि ३ महिनासम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट
- (आ) १ महिना भित्र नविकरण नभएका वा अस्थायी रुपमा बढीमा ९० दिनसम्म भुक्तानी अवधि बढाइएका अल्पकालीन वा चालुपुँजी कर्जा ।
- (इ) अन्य कुनै पनि बैंक वा वित्तीय संस्थामा निष्कृय कर्जामा वर्गीकरण भएको ऋणीलाई प्रवाहित कर्जा ।
- (ई) साँवा र व्याज नियमित रुपमा भुक्तानी भएतापनि नेटवर्थ ऋणात्मक भएका वा लगातार तीनवर्षदेखि खुद नोक्सानीमा रहेको फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई प्रवाहित कर्जा ।

तर, निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका परियोजनालाई प्रदान गरिएका कर्जाको हकमा परियोजनाले व्यवसायिक उत्पादन शुरु गरे पश्चात ३ पूर्ण आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरणको आधारमा मात्र यो व्यवस्था लागू हुनेछ ।

- (उ) रु. २ अर्ब वा सो भन्दा बढी रकमका सह-वित्तीयकरण कर्जामा परिणत नभएका बहुवैकिङ्ग कर्जा ।
- (ऊ) यस बैंकले निरीक्षण गर्दा ऋणीको नगद प्रवाह तथा परियोजना सञ्चालनको अवस्था कमजोर भएको आधारमा सूक्ष्म निगरानीमा राख्ने भनी निर्देशन दिइएका कर्जा ।
- (ऋ) कर्जा स्वपुँजी अनुपात (Debt to Equity Ratio) ८०:२० भन्दा बढी हुने गरी प्रवाह भएका कर्जा । यस प्रयोजनका लागि सम्पत्तिको पुनर्मूल्यांकन गर्दा कुनै पनि फर्म, कम्पनी, वा संस्थाले सम्पत्ति पुनर्मूल्यांकन सम्बन्धी लेखामान मापदण्डको पूर्ण पालनाका आधारमा सिर्जित सम्पत्ति मात्र स्वपुँजीमा गणना गर्न पाउने छ ।
- (ए) यस बैंकले तोके बमोजिमको ऋण भुक्तानी आम्दानी अनुपात कायम नगरेका कर्जा ।

Loan Classification

(b) Watch List

- Loans/advances which are overdue by a period from one months to a maximum period of three months.
- Short term and working capital loans which are not renewed or repayment time is extended upto 90 days without renewal.
- Borrowers with loans in other BFIs that fall in non-performing category.
- Borrowers with regular repayment but are in net loss since last three years, or with negative net-worth , etc
- (But in the case of projects in construction phase, once they go for final production then only 3 years income statement is taken into consideration for this provision)
- Loan with amount more than 2 arba which has been extended via multiple banking without provision of consortium financing.
- If regulator finds any loan project not performing well, or have poor cash flow and instructs banks to classify into watchlist loan
- Loan with Debt Equity ratio more than 80:20
- Loan with poor loan servicing ratio.

कर्जा वर्गिकरण

(ख) निष्कृत्य कर्जा (Non-Performing Loan) : निष्कृत्य कर्जालाई निम्नानुसारका वर्गीकरण गर्नुपर्नेछ :

(१) कमसल (Sub-standard) : ३ महिनादेखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(२) शंकास्पद (Doubtful) : ६ महिनादेखि बढीमा १ वर्षसम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(३) खराब (Loss) : १ वर्षभन्दा बढी अवधिले भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(४) बुँदा ८ बमोजिम पुनरतालिकीकरण/पुनरसंरचना गरिएका कर्जा ।

Loan Classification

Non-Performing Loan

(c) Sub-standard: Loans/advances which are overdue by a period from three months to a maximum period of six months.

(d) Doubtful: Loans/advances which are overdue by a period from six months to a maximum period of one year.

(d) Loss: Loans/advances which are overdue by a more than a year.

- Loans which has been restructured/rescheduled under given conditions.

(e) Loans which are rescheduled or Restructured

३. खराब कर्जा सम्बन्धी थप व्यवस्था

भाखा नाघेको वा ननाघेको कुनै पनि कर्जा/सापटलाई देहायको कुनै पनि अवस्थामा खराब कर्जामा वर्गीकरण गर्नुपर्नेछ र सो को लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले उपयुक्त प्रणाली एवम् पूर्वाधारको विकास गर्नुपर्नेछ :-

(क) ऋणी टाट पल्टेमा वा टाट पल्टेको घोषणा भएमा,

(ख) ऋणी बेपत्ता भएमा वा ९० दिनसम्म सम्पर्कमा नआएमा,

(ग) कर्जा दुरुपयोग भएमा,

(घ) परियोजना/व्यवसाय सञ्चालन हुने अवस्था नरहेमा, परियोजना वा व्यवसाय सञ्चालनमा नभएमा,

(ङ) प्रतीतपत्र, जमानत तथा अन्य सम्भावित दायित्वहरु फोर्स लोन (Force Loan) को रुपमा कोषमा आधारित कर्जामा परिणत भएको अवस्थामा त्यसरी कर्जामा परिणत भएको मितिले ९० दिनसम्म असुली नभएमा,

(च) कर्जा असुल हुन नसकी लिलामी प्रक्रिया शुरु भएको वा असुली प्रक्रिया अन्तर्गत अदालतमा मुद्दा चलिरहेको अवस्थामा,

(छ) कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा कायम रहेका ऋणीलाई नयाँ वा थप कर्जा प्रदान गरेको अवस्थामा,

(ज) सुरक्षणको बजार मूल्यले कर्जाको सुरक्षण हुन नसक्ने भएमा,

कर्जा वर्गिकरण

यस प्रयोजनको लागी सुरक्षण भन्नाले अचल सम्पत्ति धितो मात्र नभई परियोजना तथा परियोजनाको चल सम्पत्ति समेतलाई जनाउने छ ।

- (भ) खरिद वा डिस्काउन्ट गरेको बिल्सको भुक्तानी मिति (due date) ले ९० दिनसम्म असुली नभएमा,
- (ब) कुनै व्यक्ति/फर्म/कम्पनीको नाममा रहेको कर्जा अर्को व्यक्ति/फर्म/कम्पनीले उपभोग गरेको अवस्थामा, तर एउटै समूहमा पर्ने फर्म/कम्पनीको हकमा कुल सीमा कायम गर्न बाधा पुग्ने छैन,
- (ट) टि.आर.कर्जा (Trust Receipt Loan) भुक्तानी गर्ने प्रयोजनको लागि प्रतीतपत्र खोल्दाका बखत उल्लेख नगरिएको अन्य कुनै नयाँ कर्जा स्वीकृत गरी प्रवाह भएमा ।
- (ठ) Credit Card कर्जा भाखा नाघेको मितिले ९० दिनभित्र अपलेखन नभएमा ।
- (ड) ऋणीले एउटै मिति वा अवधिको अलग अलग वित्तीय विवरण पेश गरेको अवस्थामा ।
- (ढ) बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा लिई सम्बद्ध व्यक्ति वा संस्थालाई कर्जा/सापट प्रदान गरेमा ।

प्रष्टीकरण : यो निर्देशनको खण्ड (ग) को प्रयोजनको लागि "दुरुपयोग" भन्नाले जुन प्रयोजनको लागि कर्जा लिएको हो सोही प्रयोजनमा प्रयोग नगरेको, परियोजना सञ्चालनमा नरहेको, सम्बन्धित परियोजना/व्यवसायबाट आर्जित रकम ऋण तिर्नमा नलगाई अन्य कार्यमा प्रयोग गरेको, निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको क्रममा सुपरिवेक्षक, लेखा परीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षकबाट दुरुपयोग भएको प्रमाणित भएमा कर्जा तथा सुविधाको दुरुपयोग गरेको सम्झनु पर्छ ।

Loan Classification

Additional condition for Loan loss:

- Borrower has become bankrupt or has been declared bankrupt.
- If borrower does not come into contact for more than 90 days
- Misuse of credit by borrower
- Project/business is not in the condition of operation
- Loan in the process of auction or in the process of court
- Force loan (LC, Bank Guarantee) not paid within 90 Days

Loan Classification

Additional condition for Loan loss:

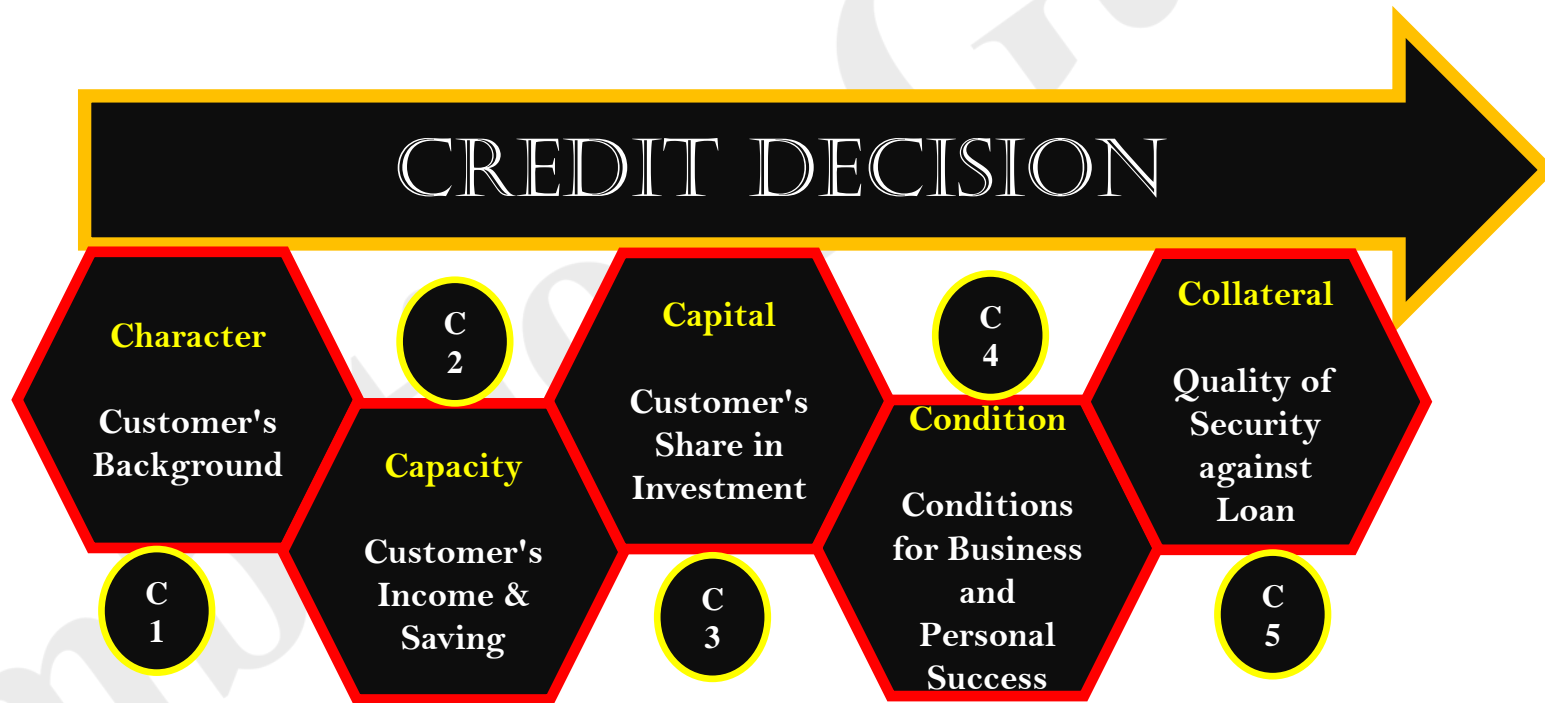
- Loan being extended to borrower who is already blacklisted in Credit Information Center.
- When value of collateral can not protect the loan amount
- When the discounted bill amount is not paid within 90 days after maturity.
- Borrower presenting multiple financial statements for same period of time.
- Loan taken by one individual/firm but utilized by other person or firm.
- TR Loan provided to customer without mentioning it during the time of opening LC facility.
- Credit Card Loan if not written off even after 90 days

5C of Credit

कर्जा विश्लेषणका क्षेत्रहरु

5C of Credit

कर्जा विश्लेषणका क्षेत्रहरु

ग्राहकको चरित्र

- कर्जा ग्राहकको बिस्वशनियता, र यसको मापन गर्ने यन्त्रको रुपमा यसलाई लिईन्छ । कर्जा ग्राहकको शिक्षा, व्यवसायीक धरातल, कर्जा ग्राहकको कर्जा सम्बन्धी बिगत, अरु ब्यक्ति को राय तथा बिगतमा टांट पल्टेको नपल्टेको तथ्य आदि

पूँजि

- कर्जा ग्राहकले आफूले कति लगानी गरेको छ सो भागलाई पूँजि भनिन्छ । सम्पूर्ण लगानीमा पूँजिको भाग जति बढि भयो राम्रो मानिन्छ ।

अवस्था

- कर्जा के कामका लागि लिन लागेको हो, कर्जा को उत्पादनशिल उदेश्य छ कि छैन, कस्तो कस्तो अवस्थामा ब्यवसाय सफल हुन सक्छ, ब्यवसाय संग सम्बन्धीत प्रतिस्पर्धा आर्थिक बातावरण आदि के कस्तो रहेको छ आदि

क्षमता

- कर्जा चुक्ता गर्न सक्ने क्षमता, आम्दानी, बचत, खुद सम्पति, नगद प्रवाह आदिमा देखिन्छ कि देखिदैन हेर्नु पर्दछ ।

धितो

सबै भन्दा खराब अवस्था समेतको आंकलन गरि कर्जा लाई धितोले सुरक्षा प्रदान गरिन्छ । धितो राम्रो छ कि छैन, पर्याप्त छ कि छैन, कुनै कानूनि झमेला छ कि छैन जांच गर्नु पर्दछ ।

5C of Credit

Character: Parameter to test trustworthiness and reliability of the borrower. Credit History, Word of Mouth from others, Evidence of bankruptcies.

Capital: How much borrowing had made by the borrower. Grater portion of equity is preferable.

Conditions: For what loan is needed, productive purpose is desirable

Capacity: Repayment capacity, Cash flow, Net worth

Collateral: Security for the worst condition